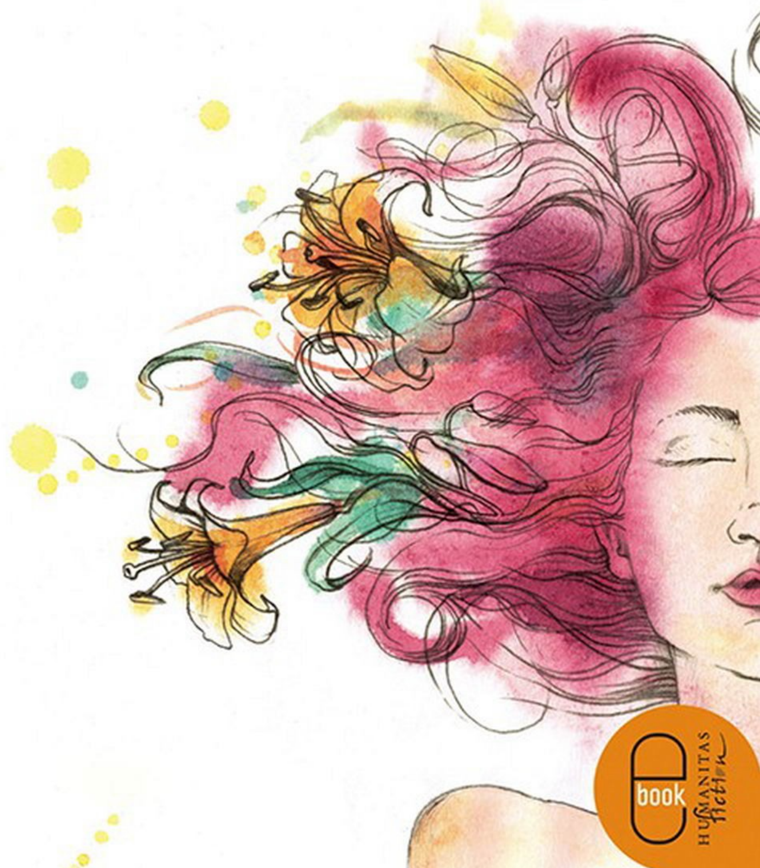
SERIA DE AUTOR

ERIC-EMMANUEL SCHMITT

Elixirul dragostei

roman

ISBN: 978-973-689-899-0 (epub)
EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas. ro
Comenzi online: www.libhumanitas. ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas. ro
Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

Elixirul dragostei

Traducere din franceză de
DORU MAREȘ

Louise,

Dacă mă auzi, bună ziua.

Dacă nu vrei să mă asculţi, adio.

În funcţie de reacţia ta, această scrisoare va constitui începutul sau sfârşitul corespondenţei noastre.

În faţa mea se ridică un soare ofilit, iar eu contemplu Parisul, căruia octombrie îi dă paloarea unui animal prost dispus, înnebunit de frunzele veştede, stingherit de circulaţia zgomotoasă, înfometat de o pace care întârzie. Iarna bate la uşă. Langoarea verii se risipeşte, iar capitala arde de nerăbdare să dea de frig, de uscat, de limpede. Unui oraş îi sunt îndeajuns două anotimpuri, cel sufocant şi cel îngheţat.

Louise, hai să transformăm pasiunea noastră rănită într-o

afecţiune senină. Crede-mă, în aceşti ultimi ani am iubit, mai mult decât pielea şi coapsele tale sau îmbrăţişările noastre, femeia care eşti, inteligenţa muşcătoare, replica promptă, ironiile, entuziasmele tale. De ce oare îndepărtarea m-ar lipsi de minunea asta? Chiar sunt condamnat să te pierd? Sexul era singurul bilet de acces?

În schimb, refuz orice mesaj doldora de frustrări, îmbibat de chemări la tandreţe sau de tresăriri genitale, ca această cârpă umedă, isterică, vaginală care mi-a invadat ecranul de dimineaţă şi pe care am aruncat-o la coş apăsând tasta „Delete". Legătura noastră se încheie, Louise, înţelege odată, n-o mai nega. N-o să mai dormim împreună şi o să locuim de-acum la mii de kilometri unul de celălalt.

Când o cărare se termină, la orizont se arată o alta. Din îndrăgostiţi să devenim prieteni. De ce nu? Între noi n-a existat niciodată prietenie.

Te rog, nu mutila amintirile noastre frumoase doar fiindcă ai vrea să nu existe.

Adam

Adam,

Dacă prietenia e patul de moarte al iubirii, atunci urăsc prietenia.

Louise

Draga mea Louise,

Doar pielea desparte iubirea de prietenie. Şi-i aşa de subţire…

Adam

Ţi se pare subţire? Mie mi se pare un zid.

Louise

Louise,

Pielea oboseşte, spiritul nu. Dacă trupurile noastre se atrag mai puţin, dacă şoldurile noastre nu mai simt atât de tare nevoia să se înlănţuie, dacă sexul meu s-a odihnit lângă al tău fără să-l mai caute ca-n primii ani nu înseamnă că gândul meu te-a alungat, în nici un caz. Astăzi, de pildă, m-am gândit să-ţi povestesc chestiile caraghioase care mi s-au întâmplat, mi-am dorit să împart cu tine cartea, filmul sau muzica pe care le-am descoperit, ţi-am pus nişte întrebări, ţi-am dat

nişte răspunsuri, ţi-am dăruit surâsuri, suspine, exclamaţii, pe scurt, nu ne-am părăsit niciodată.

În realitate, bănuiesc că senzualitatea este la fel de superficială ca şi epiderma de care se foloseşte. Tu domneşti mult dincolo de spasme. Incrustată deplin în mine, mai mult decât ar fi putut-o reuşi o simplă anatomie atrăgătoare, mi te-ai întipărit în imaginaţie, în viitor, în amintiri.

Da, dacă pielea se deteriorează, se ridează, se usucă, spiritul se întăreşte. Prietenia este continuarea logică a unei iubiri adevărate. Nu mi-am închipuit că dăruindu-ţi-o te voi jigni.

Adam

Adam,

Orice concesie mă costă. Prietenia după dragoste m-ar umili. Nu mă tentează să reamenajez o imensă pasiune într-o mică garsonieră cordială, prefer pur şi simplu să mă trezesc în stradă.

Salut.

Louise

Louise, Louise, Louise…

Sălbatica mea, apucata mea, ce te mai cabrezi! Vasăzică, totul sau nimic, da? Ori cu totul Louise toată, ori nici picior de Louise? Foc sau cenuşă, jarul îl refuzi…

Ce nebunie frumoasă!

Nebunie, totuşi…

Oi fi având tu gustul absolutului, dar idealismul ăsta duce la nefericire. Exigenţele tale îţi vor hrăni frustrarea. Cu cât o să mănânci mai mult, cu atât o să salivezi mai tare. Dacă ceea ce trăieşti trebuie să fie perfect, exhaustiv şi exclusiv în acelaşi timp, mai bine renunţi să mai trăieşti. Nici o relaţie nu se va ridica la nivelul aspiraţiilor tale. Vei atinge iubirea visată, niciodată iubirea adevărată.

Ah, mă pui pe gânduri, Louise… S-ar zice că ieşi din povestea noastră ca o văduvă care ţine să-şi continue viaţa în doi prin amărăciune. Chiar crezi că durerea este înlocuitoarea pasiunii? Ai de gând să-ţi îmbraci existenţa în negru? Nu te mai recunosc.

Fostul tău iubit şi, cu toate astea, prieten,

Adam

Louise,
Îmi faci mutre?
Mă urăşti?
Mă uiţi?
Adam al tău

Louise,
Te rog să-mi răspunzi, chiar şi printr-o-njurătură.
Dacă nu dai nici un semn de viaţă, mâine mă urc în avion.
Adam

Dragă Adam,
Ce m-a mai amuzat scrisoarea ta!

Vasăzică, trebuie să neg că ne-am despărţit? Te orbeşte orgoliul… Adu-ţi aminte că eu sunt cea care a plecat.

A fost decizia mea să aşez un ocean între noi. Am schimbat totul, apartament, haine, climat, latitudine, longitudine, fără ezitare, pentru a-mi urma steaua. Tu locuieşti la Paris, în timp ce eu m-am aşezat în Québec.

Eu, văduvă? Inconsolabilă? Baţi câmpii, Adam, presupunând că n-aş putea suporta să te părăsesc, că abia mai respir, că mă simt schilodită… Dintre noi doi, tu pari cel dezarmat în faţa noii situaţii, după cum mă hărţuieşti, mă asaltezi cu solicitudinea ta, cu chinurile tale, cu singurătatea ta, îmi tot trimiţi gândurile tale zilnice, văicărindu-te că răspunsurile mele sunt prea evazive.

Dragul meu, am prea puţin timp să-ţi acord. Nu uita că acum mă instalez la Montréal, ceea ce mă obligă să rezolv tot soiul de probleme: acte administrative, declaraţie fiscală, chirie, amenajare. Sigur, cabinetul de avocatură unde m-am angajat mă ajută cu toate demersurile astea, dar deja mi-a încredinţat clienţi cărora trebuie să le studiez dosarele. Ziua de douăzeci şi patru de ore se încheie prea devreme.

Chiar şi aşa, în seara asta mă aşez în faţa computerului şi-ţi acord câteva minute.

Da, iubirea noastră de cinci ani a avut forţa unei furtuni, n-am mai trăit niciodată o asemenea relaţie, o asemenea fuziune a trupurilor, a sufletelor, a gurilor, a mâinilor, a gusturilor şi a ideilor. Intensitatea asta m-a convins că înţelegerea noastră va dura. Scânteile prefigurau

focul eternității. Dar, vai, a trebuit să renunț la speranțe… Am început să ne dorim unul pe celălalt mai puțin, mai întâi tu, apoi și eu, după care ai avut tot mai multe aventuri fățișe cu alte femei. Ei, nu sinceritatea asta ți-o reproșez, doar așa am făcut economie de timp: dacă există iubiri care mor din cauza îndoielilor, a mea a murit din cauza certitudinii. Și-am rupt-o.

Pe cât m-a înnebunit eșecul nostru, pe atât mă liniștește îndepărtarea de tine. Cu cât legătura este mai puternică, cu atât mai plăcută este sfâșierea ei. Binefacerile rupturilor sunt subestimate: divorțul face tot atât cât o întâlnire, căci inaugurează o nouă alegere în viață. În clipa de față, trebuie să-ți mărturisesc, mă simt extrem de liniștită, fiindcă există ceva umilitor în pasiunea amoroasă de care mă bucur că am scăpat.

În sfârșit singură. Și fericită în sfârșit.

În plus, de când m-am mutat, scrisorile pe care mi le-ai trimis au rămas la ușa vieții mele, bieți ambasadori ai unei lumi revolute, desuete, ca niște cărți poștale rătăcite pe drum, în culori pale, aproape șterse.

Ca un noroc, seara pe care am petrecut-o în Place des Arts mi-a trezit cheful de a-ți scrie. Închipuie-ți că se juca *Elixirul dragostei*, care, acum cinci ani, la Opera din Paris, ne-a dat ocazia să ne apropiem, aduși de Paola și Frédéric, prietenii noștri comuni.

În străfundurile creierului meu, o zonă mai slabă, elegiacă, languroasă ar fi vrut să mă facă să izbucnesc în lacrimi la amintirea asta… Or, nici vorbă de nostalgie, nici de lacrimi furișate, spre deosebire de tenorul care a fost nevoit să biseze aria *Una furtiva lacrima*. În loc să mă înduioșez, am stat și m-am gândit, în toiul intrigii: cum să provoci o iubire?

Îți amintești că, în primul act, Adina, frumoasa țărancă, citește legenda tinerilor Tristan și Isolda, uniți printr-o poțiune de dragoste. Oare chiar să existe o astfel de poțiune? În spectacol, sticla vândută de un escroc exuberantului Nemorino nu conține decât vin de Bordeaux, însă întrebarea tot m-a sâcâit. Există vreun mijloc de a stârni pasiunea?

Liniștește-te, nu caut numitul „elixir al dragostei” nici pentru a mi-l administra, nici pentru a i-l turna cuiva, ție sau altuia. Pur și simplu pentru mine e o modalitate de a înțelege esența sentimentului. Nu cumva dragostea ține de un proces material, chimic, de un amestec de molecule care să poată fi reprodus științific? Sau e un miracol

spiritual?

Şi tu, care-ţi doreşti prietenia… Ei bine, hai să inaugurăm prietenia meditând la iubire.

Louise

Draga mea Louise,

Răspunsul tău m-a liniştit, fiindcă mă speriasem.

Plecarea ta grăbită, scrisoarea prin care mă constrângeai dintr-odată să mă întorc, apoi circumspecţia de care ai dat dovadă după riposta mea m-au făcut să mă tem că-ţi vei folosi energia doar pentru a te întrista. Datorită profesiei mele, am întâlnit destule paciente cărora, după despărţire, suferinţa le-a devenit obişnuinţă, a disipat alte senzaţii, împiedicându-le să trăiască noi plăceri şi modificându-le modul de a vedea viaţa până când aceasta a ajuns să li se pară de nesuportat. Asemenea femei cad în adevărate orgii ale durerii, în care, scrupuloase, se străduiesc să fie cât mai nefericite, cele mai nefericite cu putinţă. Dacă nu se sinucid, îşi duc zilele împietrite în posomorâre, în necroză, în cancer.

Cât despre tine, ai rămas incisivă, ceea ce mă bucură. Ascute-ţi deci colţii folosindu-mă.

Nu pot să nu reacţionez la una dintre frazele tale, cea în care îmi aminteşti infidelitatea.

Bărbaţii fac dragoste pentru plăcere, nu pentru a spune că iubesc. Când mă duceam să mă întâlnesc cu amantele mele, nu pierdeam nimic din ataşamentul faţă de tine, nu te adoram mai puţin, unica mea ambiţie fiind să obţin şi să ofer plăcere.

Relaţiile interumane sunt falsificate de o colosală eroare: ideea că sexul şi sentimentele sunt pe acelaşi plan. Or, sexul şi dragostea ocupă două teritorii diferite. Dacă iubirea îl invadează pe cel al sexualităţii, care, fată bună, o lasă să intre, nu există totuşi nici o legătură între dorinţă şi afecţiune.

Draga mea Louise, faptul că vibram pentru tine nu-mi împuţina nevoile, înţelegerea noastră totală nu-mi ştirbea simţurile, nici nu-mi potolea fantasmele. De ce ai considerat că aventurile mele cu frumuseţi pasagere erau gesturi menite să te insulte? Că aveau legătură cu tine? Nu făceam nimic înadins.

Ar trebui reconstruit lexicul şi izolate aceste două lumi distincte, cea a sexului şi cea a iubirii, suprimând orice termen comun.

Tot aşa, prietenia mi se pare o relaţie pură, exemplară, luminoasă, pentru că nu e poluată de carne, de frecările sau de schimburile ei de fluide. Prietenia desenează calea dreaptă a iubirii. Aşa că din nou ţi-o propun.

Al tău,

Adam

P.S.: În ceea ce priveşte întrebarea despre „elixir", răspund, evident, negativ. Nici o substanţă nu poate provoca pasiunea iubirii. Şi, de asemenea, nici un tip de comportament, în ciuda a ceea ce pretind metodele specialiştilor în agăţat sau lăudăroşeniile femeilor puse pe sucit minţile. Nu contează ce numim dragoste – pofta ori sentimentul –, aprinderea acestui foc rămâne un mister.

Adam,

Ai văzut?

Un paparazzo l-a surprins pe prim-ministrul Canadei în braţele amantei lui, când tocmai o săruta pe gură. Pe-aici, oamenii numai despre asta vorbesc… Partidele din opoziţie îi cer demisia, complicii lui politici denunţă execuţia puritană, iar opinia populaţiei fluctuează. În orice caz, dacă nu-l va costa portofoliul, tot i-a ştirbit deja autoritatea.

Ai aflat cum stau lucrurile de acolo, din Franţa? Ce părere ai?

Louise

E vinovat de adulter?

Atunci e vinovat şi de căsătorie.

Cum se poate merge în faţa unui primar sau a unui preot pentru a primi garanţia că un bărbat nu se va atinge niciodată de o altă femeie decât de nevasta lui? Ce om în toate minţile va susţine aşa ceva altfel decât constrâns?

Oprobriul meu se îndreaptă împotriva căsătoriilor şi jurămintelor de castitate, nu împotriva adulterului, care mi se pare o deşteptare sănătoasă a naturii.

Adam

P.S.: Mda, se discută mult despre prim-ministrul ăsta al tău şi pe-aici. Deşi, în fond, puţin ne pasă de soarta lui, se oferă astfel fiecăruia ocazia de a-şi testa apropiaţii în legătură cu orientarea lor sexuală şi morală. Ne serveşte drept busolă.

Adam,

Dimineaţă am trecut pe la vecina mea pentru câteva amabilităţi şi bârfe, iar pisica ei m-a convins că ai trecut prea uşor peste întrebarea mea legată de elixirul dragostei…

Rrrou – aşa o cheamă pe felină – s-a apropiat de o plantă, a lăsat să treacă o clipă, şi-a ridicat buza superioară, apoi, trăgând aer pe gură, încruntată, cu picioarele ţepene, şi-a şters boticul roz de frunze în timp ce, din fundul gâtului, îi vibra un tors tot mai puternic, ceva între cântec şi geamăt de durere. În câteva momente a ameţit, parcă, cu coada dreaptă, cu irişii traversaţi de scântei, gâfâind.

— E iarba-mâţei, mi-a explicat vecina, observându-mi uimirea. Pune pe fugă insectele şi atrage felinele.

Rrrou a miorlăit iritat de tulpinile verzi care nu-i răspundeau avansurilor.

— Nepetalactona îi declanşează feromonii sexuali în creier, ăsta-i efectul terpenei, a mai precizat ea ca şi cum ar fi fost ceva cu totul banal.

În primul moment n-am ştiut ce mă uluia mai tare, comportamentul lui Rrrou sau vocabularul vecinei.

— Şi pe tigri îi excită, a adăugat.

— Dar pe bărbaţi?

— Îi adoarme.

Atunci am izbucnit amândouă în râs, ea fiindcă îşi bătea joc de oameni, eu trăgând concluzia că cele mai frumoase momente de iubire le trăim în vise.

La birou, profitând de pauza de prânz, m-am documentat. De mii de ani se prescriu filtre, poţiuni, parfumuri, rugăciuni, ritualuri, formule ezoterice. Doar furnizorul diferă: medicina, religia, superstiţia, magia albă, roşie sau neagră. Vrăjitorii ăia marchitani din metroul parizian, care ne distrează când se apucă să împartă călătorilor prospectele în care se promite fermecarea fiinţei dorite ori întoarcerea ei, nu fac decât să prelungească o tradiţie conform căreia nu hazardul guvernează sentimentele. Când ne îndrăgostim, cădem de fapt în plasa – braţele – celuilalt. Iar căderea este condiţionată de manipulare.

Cugetă atent la chestia asta şi spune-mi ce părere ai.

Louise

P.S.: Cum o mai duci? Povesteşte-mi cum îţi treci zilele. M-ai

înlocuit cu o alta?

Nici vorbă de o singură femeie. Femei.

Nimeni nu te poate înlocui, Louise.

Adam

Femei…

Prenume nu au? Personalitate? Mă revolţi, Adam. De ce bărbaţii lasă mereu impresia că le dispreţuiesc pe cele pe care le doresc?

Femei…

Nu te-ai mai săturat de vânătoarea asta necontenită?

În locul tău, aş crăpa de plictis.

Nu mai e nici o aventură să tot repeţi aventuri.

Louise

Vânatului îi prefer vânătoarea.

Adam

În limbajul tău, chestia asta nu se numeşte cumva nevroză?

Louise

Se numeşte natură sănătoasă.

Nu din cauza dorinţelor suferi iar, ci pur şi simplu pentru că, odată împlinite, renasc, de parcă habar nu ar avea de antractele satisfacţiei.

Tu ai vreun amant? Ceva amanţi? Te întâlneşti cu bărbaţi care-ţi plac?

Adam

N-am pe nimeni.

Mă uit la trandafiri, dar nu le mai simt decât spinii.

Louise

P.S.: Dar cu elixirul dragostei cum stăm? Îmi vorbeşti despre tine, uitând să-mi răspunzi la întrebările care mă frământă.

Dragă Louise,

În realitate, ai dreptate: filtrul există!

De dimineaţă, bărbierindu-mă, am întrezărit mijlocul de a provoca dragostea pe loc.

Ce chilipir! Dar şi ce mai păcăleală… Treaba mă distrează de ceasuri întregi, încât abia mă mai pot concentra la ce-mi spun pacienţii. Îţi scriu acum pe fugă, între două întâlniri, pentru a-ţi anunţa descoperirea, dar abia aştept să-ţi povestesc despre ce este vorba.

Al tău,

Adam

Dragă Adam,

Ai terminat treburile?

Ard de nerăbdare să citesc.

Louise

Adam,

Crudule! De când am primit ultimele cuvinte de la tine pândesc minut cu minut mailul. Suspansul ăsta dăunează randamentului. Dacă mai întârzii, o să-mi pierd serviciul şi o să fie numai vina ta!

Louise

Draga mea Louise,

Uite că în sfârşit m-am întors, aşa că arunc bomba: pot face orice femeie să se îndrăgostească de mine.

Chiar nu ghiceşti cum?

Adam

Adam,

Ai farmec, ai trupul zvelt, ai umeri lângă care te poţi adăposti, miroşi bine, mâna ta fierbinte electrizează braţul de care se atinge, galanteria ta le face pe femei să se simtă onorate, eşti o companie plăcută datorită culturii amestecate cu umor, ochii tăi ştiu să transmită dorinţa flatând-o în acelaşi timp pe cea pe care o priveşti atent, plus că eşti un amant excelent, numai că, dragul meu, tuturor acestor numeroase calităţi li se poate rezista, chiar dacă cea care îţi scrie nu a ştiut cândva să se apere. Să nu-ţi închipui că toate prietenele mele şi-ar fi dorit să fie în locul meu… Ce, oare, ţi-o aduce atâtea victorii? Poate un noroc ieşit din comun…

O fostă victimă

Draga mea Louise,

Îţi mulţumesc pentru portretul flatant, care mă face să vreau să mă cunosc, ba chiar să încerc un flirt cu mine însumi.

Ai dreptate, nu sunt adeptul modestiei. Uite că am dat şi de un defect. Gloria nu e niciodată explozia rezervei, mai degrabă a megalomaniei, căci cei insignifianţi nu înfăptuiesc nimic măreţ. Doar orgoliul dă avânt oamenilor, şi încă mai trebuie o porţie de vanitate pentru a le trezi toate forţele. Aparenţa modestiei îmi este îndeajuns, întrucât se dovedeşte a fi tipul de aroganţă care-i scandalizează cel mai puţin pe mediocri.

Descrierea ta, Louise, neglijează numai un element, unul singur, dar cel care contează cu adevărat: meseria mea de psihanalist.

Graţie acestei activităţi, sunt sigur că instaurez cristalizarea amoroasă. Într-un anumit moment al curei, pacientul îşi proiectează aşteptările şi refulările asupra celui care îl tratează, se îndrăgosteşte de terapeut, cu care vrea să intre într-o relaţie exclusivă, fie carnală, fie prietenească. În respectiva perioadă, bolnavul îşi pierde orice interes pentru tratament şi nu mai merge la medic decât cu intenţia de a-şi oferi o aventură. Sigmund Freud a numit acest episod sentimental transfer, afirmând că „este provocat de situaţia psihanalitică".

La şcoală, profesorii ne-au învăţat cum să-l contracarăm, pentru a-l readuce pe pacient pe calea vindecării. Şi eu am avut de luptat de mai multe ori împotriva acestor *avansuri* care, în realitate, provocau *reculul*. Îţi mărturisesc că am considerat un merit evident faptul că am respins două sau trei femei splendide care mi se dăruiau fără nici o rezervă.

Şi uite-aşa am descoperit elixirul dragostei, de care vorbeai.

Şi ce recompensă am căpătat?

Salutări de la cel care nu şi-a întrebuinţat cu tine drăcoveniile astea.

Adam

Louise,

Ce se-ntâmplă?

Acum trei zile m-ai somat să-ţi scriu şi, de când ţi-am răspuns, ai amuţit.

Adam

Dragă Adam,

Există lucruri cu care trebuie să te obişnuieşti înainte să le prinzi gustul: cafeaua, ţigara, broccoli, singurătatea.

Acum mă străduiesc să mă familiarizez cu aceasta din urmă, fiindcă e noua mea tovarăşă.

Louise

Louise,

N-aş vrea să cred că te-ai şifonat din cauza ultimului meu mesaj.

Ai avut cumva vreun accident?

Adam

P.S.: Răspunsurile tale călduţe mă-ngheaţă.

Adam,

E ciudat cât te poate chinui distanţa! Nu mi-aduc aminte să te fi alarmat vreodată pe vremea când trăiam împreună, la Paris…

Linişteşte-te: nimic nou în privinţa faptelor diverse. Nici nu am ajuns sub roţile vreunei maşini, nici nu am căzut în adâncul fluviului Saint-Laurent, iar stomacul meu a supravieţuit fripturii de cerb canadian cu *poutine*[1] şi sirop de arţar.

Iartă-mă dacă ţi-am părut dură. Pot totuşi să te rog să-mi faci un serviciu?

Daaa? Mulţumesc.

De fapt, de trei e vorba:

1. Să-mi trimiţi un flacon din parfumul meu, Cuir de Russie, o raritate care nu se poate cumpăra decât de la magazinul central, Chanel rue Cambon. Evident, o să-ţi dau banii.

2. Verifică dacă nu cumva a rămas printre lucrurile tale o ediţie scumpă din *Legături primejdioase*. Nu dau deloc de ea prin cutii. Sigur, textul în sine l-aş putea cumpăra de oriunde, însă exemplarul acela, legat în piele maro şi tipărit pe hârtie de biblie pe cât de fină, pe atât de rezistentă, este unicul dar pe care mi l-a făcut tata.

3. Poţi s-o scoţi din încurcătură pe o colegă de-a mea juristă care vine în Franţa? Caută o casă la Paris, dar să nu fie scumpă chiria – ştiu, ştiu că e ca şi cum ai căuta găina de dinţi –, şi mi-am adus aminte că

---

1 Fel de mâncare din Québec, făcut din cartofi prăjiţi, bucăţi de brânză Cedar şi un sos brun, specific, compus din ulei, făină, apă, sare, piper şi zeamă de pui (n. tr.)

vărul tău Simon închiriază mansarde mobilate… Or fi ele mici, dar sunt situate convenabil şi s-ar potrivi cu bugetul de care dispune. Dacă-mi dai undă verde, o pun în legătură cu tine.

Cât despre elixirul dragostei, află, dragul meu, că m-am gândit la temă şi m-am şi documentat. Ai zâmbi dacă ai vedea-o, printre călătorii din metrou care citesc romane poliţiste ori de amor, pe Louise a ta cu ochii pierduţi în *Tehnica psihanalizei* a lui Sigmund Freud. Evident, n-ai zice că tipul ăsta de lectură ar putea servi de momeală, or, spre marea mea surpriză, datorită ei au încercat să mă agaţe diverşi studenţaşi deşiraţi şi costelivi.

Te las, că mi s-au îngrămădit dosarele pe birou.

Louise

Dragă Louise,

Ţi-am trimis de dimineaţă, prin curierul rapid, parfumul şi cartea. Amândouă emanau aroma ta sofisticată, sălbatică, fructată, în care se amestecă izul întunecat de tămâie şi coaja de mandarină, aromă prezentă atât de puternic, încât, fugar, am avut senzaţia că te împachetez şi, mai apoi, te încredinţez unui necunoscut, curierul cu faţa plină de vinişoare roşii şi cu mâini zbârcite care mă scârbeau.

Şi pentru colega ta juristă am aranjat tot ce trebuie. Nu are decât să treacă pe la mine şi o voi conduce la o garsonieră de pe rue Réaumur.

Scuză-mă că-ţi scriu aşa scurt, dar un pacient a încercat astăzi să se sinucidă, ceea ce mă obligă să intervin. Incidentul mă zguduie profund. Degeaba mi-a tot repetat confratele Frédéric Roux, după ce i-a studiat dosarul, că nu am nici o responsabilitate, când un pacient de-al meu se sinucide, mă simt mizerabil.

Să-ţi fie bună ziua, ţie, care o-ncepi.

Cel care şi-ar dori s-o termine,

Adam

P.S.: De o săptămână Parisul doarme sub ploaie. Aversele care regenerează câmpul îndoliază oraşul, învelindu-l cu un voal sinistru.

Louise,

Mi-ai ascuns faptul că această colegă a ta, venită din Preafrumoasa Provincie a Québecului, este o splendoare. Tânără, ingenuă şi totuşi imperială. Un corp de zeiţă. Ochi de nu-mă-uita. Dacă

ştiam, îi dădeam apartamentul meu.

Ce fel de femeie este Lily asta?

Adam

A avut mai multe relaţii, dar nimic serios.

Liberă, fără planuri precise, încântată că poate hoinări prin Europa, trăieşte cu iluzia specifică oricărei tinere că este adultă.

Louise

Crezi că pot s-o invit la cină?

Adam

Imprudentule, să nu faci aşa ceva! Canadiencele nu sesizează curtoazia de pe Bătrânul Continent şi o să-şi închipuie că încerci s-o agăţi.

Louise

Păi, ce-are? E interzis?

Adam

Mdaaa…

Oricum, dacă ţii să i-o tragi, îmbârligările sunt contraproductive. Canadiencele ori iau ele iniţiativa, ori dispar.

Da, ştiu ce mormăi: „Ce soi derutant!" De fapt, astfel de reflexe ţin mai ales de parametrii educaţiei din America de Nord: feminism şi antimachism. Masculul nu are aici viaţa uşoară din Europa.

Louise

P.S.: În plus, nu eşti genul ei de bărbat. După câte mi s-a spus, pune preţ pe parteneri sportivi, baschetbalişti sau hocheişti, mult mai tineri decât tine – pe scurt, de vârsta ei.

Dragă Louise,

Nu-mi dau seama dacă sfaturile tale sunt făcute să mă ajute sau să mă împiedice s-o cuceresc.

În sfârşit, deşi nu ştiu bine de ce, o să te ascult. Poate fiindcă îmi place să te ascult?

Adam al tău

P.S.: Veste bună: sinucigaşul meu şi-a revenit.

Şi a stat şi ploaia.

Dragă Adam,

Elixirul tău m-a frământat două săptămâni.

După ce am citit, studiat, reflectat, iată-mă gata să-ţi răspund.

Îţi faci iluzii cu privire la infailibilitatea metodei tale.

Declanşarea iubirii graţie curei psihanalitice funcţiona la începuturile acestei practici, pe vremea pionierilor Freud, Ferenczi, Jung, Jones. Se pare chiar că Otto Rank utiliza deseori astfel de proiecţii pentru a trăi fără ruşine aventuri cu frumoasele lui paciente, precum Anaïs Nin…

Or, transferul de genul ăsta a devenit tot mai rar.

De ce?

Tratamentul psihanalitic nu s-a schimbat deloc, dar vremurile, da!

La sfârşitul secolului al XIX-lea şi în primul sfert al secolului XX conversaţia nu atingea niciodată tema libidoului; nu doar pudoarea şi presiunea creştinismului o interziceau, ci şi lipsa cuvintelor şi conceptelor. Astăzi, lumea se mişcă altfel. Filme, romane, ziare, reviste, spectacole televizate, emisiuni de radio, site-uri şi bloguri de pe Internet oferă continuu un discurs despre sex, fără nici un fel de tabuuri.

Totodată, cred că şi tu, şi Freud vă înşelaţi considerând că deplasarea sentimentelor către persoana medicului aparţine procesului analitic. Transferul, departe de a ţâşni dintr-un mecanism interior, provine din exterior. În vechea ordine a lucrurilor, privată de cuvinte, pacientul era atât de avid să vorbească despre dorinţele, frustrările, fantasmele sale în faţa unui necunoscut care se arăta interesat de ele, încât terapeutul ajungea să i se pară seducător. Din contră, într-o societate în care fiecare discută despre dorinţele sale, pacientul se va mulţumi pur şi simplu să-şi urmeze tratamentul. Dispariţia transferului sancţionează lascivitatea vremurilor noastre.

Psihanaliştii fondatori luau locul preoţilor din refugiul cald al confesionalului. După exemplul celor din urmă, câştigau un ascendent carnal care ţinea mai ales de conjunctura rigoristă, de cultul secretului şi de penuria de termeni senzuali.

Prin urmare, consider că exagerezi puterea erotică a psihanalizei.

Altfel, du-te şi-o exersează într-un regim pudibond şi totalitar.
De ce nu în Coreea de Nord?
A ta,
Louise

Louise,
Mă provoci?
Înainte să repopulez Phenianul, o să-ţi dovedesc că am dreptate.
Demonstraţia a început în dimineaţa asta.
Colega ta Lily, zeiţa venită din ţara frigului, cea care poartă cizme înalte bine peste genunchi ca şi când ar purta apreschiuri, fără să observe că-i înnebuneşte pe parizieni, mi-a spus că vrea să înceapă o cură analitică sub supravegherea mea.
Deşi nu mai aveam loc pentru încă un pacient, am acceptat.
Din cauza ta.
În primul rând, cum nu mi-ai dat voie s-o seduc, am putut s-o accept printre pacienţii mei.
În al doilea rând, voi dovedi astfel, în ciuda scepticismului tău, că deţin cu adevărat elixirul dragostei.
Obiecţii, onorabilo?
Adam

Adam,
E foarte urât ce faci.
Mă opun.
Louise

P.S.: Şi dac-o previn pe Lily?
Sărmana mea Louise,
Simplul fapt că mă ameninţi îmi arată că n-o s-o faci.
Adam

Adam,
Nu sunt şi nici nu voi fi vreodată „sărmana ta Louise”.
Deşi Lily nu face parte din grupul meu de prietene, mă revoltă afacerea pe care-o pui la cale. Nu doar că a căzut într-o capcană, dar pare evident că eu am expus-o pericolului dându-ţi-o pe mână să-i găseşti o locuinţă şi, mai apoi, pe canapea ca să-ţi satisfaci vanitatea

libidinoasă.

Încetează imediat cu escrocheria asta indecentă, altfel nu mai auzi de la mine nici un cuvinţel.

Louise

P.S.: Cum oare ai ajuns să-mi displaci după ce mi-ai plăcut atât de mult? Să nu-mi fi părut atrăgător decât căzând pradă unei iluzii? Lămurită de propria-mi decepţie, recitesc legătura noastră ca pe istoria unei escrocherii.

Prea târziu, Louise.

Nu sunt acel bărbat virtuos pe care sperai să-l întâlneşti. Or, n-ajunge doar să vrei. Te-ai apucat să ceri mărului portocale.

Adam

Adam,

Bine, capitulez, ridic steagul alb!

Recunosc că ai dreptate.

Gata cu războiul.

Aşa e, deţii versiunea modernă a elixirului: psihanaliza declanşează cu certitudine pasiunea pacientului.

Ieri nu te-am contrazis decât de dragul corespondenţei şi ca să mă dau răutăcioasă. De fapt, nu credeam o iotă din ce scriam.

A ta,

Louise

P.S.: Las-o-ncolo de demonstraţie, ai câştigat.

Dragă Louise,

„De dragul corespondenţei” cu mine. În sfârşit, un cuvânt amabil… Primul de la despărţirea noastră.

Mă bucur că încă îmi mai cauţi compania. A ne petrece viaţa regretând un sentiment pierdut nu ne dezvoltă capacitatea de a iubi, ci ne închide în faţa unor noi emoţii, cultivându-ne amărăciunea. Înmugureşte, oare, prietenia?

În ceea ce o priveşte pe Lily, fii liniştită: în doar câteva şedinţe, reflexele mele profesionale au învins. De când colega ta mi-a devenit pacientă, nu mai bat câmpii apropo de gustul ei extravagant pentru hainele mulate, care îi subliniază supleţea şi formele, dau mai puţină atenţie tenului ei auriu, părului moale care-i flutură pe ceafă sau

lungimii incredibile a picioarelor. La drept vorbind, mă izolez. În momentul în care mă aşez la distanţă de ea pentru a o asculta, masculul este absent şi nu mai rămâne acolo decât un psihanalist auster.

Prietenul tău Adam

P.S.: Mă consider, vai, dezolant de ponderat. Din când în când, mă voi bucura să mă reîntorc la natură, să las să se afirme bestia din mine, să mă dedau tandreţii fără cuvinte a sexului pentru sex.

Dragă Adam,

Sexul nu are morală, iată motivul pentru care oamenii îşi impun să aibă una. În lipsa regulilor nu ar exista nici cupluri, nici familii, nici societate şi totul s-ar prăbuşi în haos. Graţie interdicţiilor am părăsit jungla pentru oraş. Nu te mai necăji că ai ajuns o fiinţă ponderată, Adam, asta dovedeşte că ai depăşit stadiul de primat.

Frumoasă revelaţia? Nu-mi mulţumi.

În schimb, atenţie! Dacă nu mai eşti primitiv, poţi să devii pervers, risc ce pândeşte spiritele care au atins un înalt nivel de rafinament. Sub inhibiţiile pe care ţi le impune conştiinţa, continui să-ţi consumi concupiscenţa, cu atât mai mult cu cât Lily te-a vrăjit de la bun început, încât la ea te-ai gândit pentru a-mi dovedi că deţii noul elixir al dragostei.

Nu crezi că ar fi mai bine s-o încredinţezi unuia dintre confraţii tăi? Lui Frédéric Roux, de exemplu, prieten căruia ai putea să-i explici scrupulele tale şi să-i povesteşti despre stupida noastră întrecere. Îţi dau voie s-o faci. Cel puţin aşa Lily ar fi la adăpost.

Te sărut.

Louise

P.S.: La Montréal ninge, e mai proaspăt, mai luminos decât primăvara, oraşul a căpătat un aer cochet şi virginal.

P.P.S.: L-am cunoscut pe Brice, un bărbat care îmi place. E liber, elegant, volubil, căci lucrează într-o editură, divorţat de doi ani, în aşteptarea unei relaţii profunde, durabile, serioase. Nu are nimic în comun cu studenţii famelici care mă acostează în periplurile subterane, excitaţi de contrastul dintre lecturile mele intelectuale şi pantofii parizieni cu toc cui. Deocamdată, în faţa lui Brice trag de timp ca să-i testez dorinţa, dar mă tem că n-o să rămână o citadelă de necucerit.

Simt cum se strecoară în mine iubirea.

Dragă Louise,

Femeile iubesc dragostea, bărbaţii fac dragoste.

Paragraful tău despre Brice mi s-a părut consternant.

Recitindu-l, mă gândeam la ce ne desparte pe noi, bărbaţii şi femeile, şi ne complică atât de tare legăturile. Când aminteşti de expiratul ăsta cu aer de tinerel, de fapt baţi toba şi-ţi trâmbiţezi angajamentul sentimental. Cred că visez! Şi mai şi fixezi o perioadă în care să te asiguri că ţineţi unul la celălalt, adică, de subînţeles: n-o să mă culc cu el decât dacă-l iubesc şi mă iubeşte.

Ce minciuni!

Dacă între voi nu există decât dorinţă? A ta şi a lui? De ce amesteci dragostea în povestea asta?

Adam

P.S.: Evident, te amăgeşte pretinzând că e în căutarea unei „relaţii profunde, durabile, serioase". Trebuie că a dat de clişeul ăsta prin vreo revistă, la rubrica de scrisori de la cititoare.

Adam,

Nu cumva eşti gelos?

Furia asta îmi place, pentru că arată că ţii la mine.

Altfel, până unde ai ajuns cu colega mea Lily?

Louise

Louise,

Urăsc gelozia şi m-ar înfuria s-o simt.

Adam

Adam,

Poţi fi stăpân pe ceea ce gândeşti, dar niciodată pe ceea ce simţi.

Louise

Louise,

Două elemente m-au şocat în ultimele tale mesaje:

1. Îmi interpretezi reticenţa faţă de povestea asta dintre tine şi Brice ca pe expresia ascunsă a geloziei.

Din contră, te îndemn să te culci cu el fără să-ţi asumi povara ipocriziei. Obiectul iritării mele ţine de retorica mincinoasă în care

amestecaţi fraze de genul „legătură profundă, durabilă, serioasă”, veşmânt al unei dorinţe care nu îndrăzneşte să se arate goală.

Gelozia nu este o manifestare a iubirii, ci forma exacerbată a sentimentului proprietăţii. Cât despre mine, n-am considerat niciodată că-mi aparţii mie şi numai mie, nici în trecut, nici acum.

Numim cu uşurinţă dragoste patologii severe precum această obsesie de a anexa doar pentru sine trupul şi gândurile celuilalt, aneantizându-i libertatea.

2. Nu-ţi dau nici o veste despre Lily. Supus secretului profesional, nu am acest drept. Confidenţele ei, imediat ce trec pragul urechii mele, pătrund într-o zonă protejată la care nimeni nu are acces.

N-o să-ţi spun decât că personalitatea ei se dovedeşte mai captivantă decât ar da de presupus aparenţele. O fetiţă fragilă, nesigură că este apreciată, se piteşte în somptuoasa morfologie care-i afişează cu îndrăzneală perfecţiunea. Propriul ei duşman, se aruncă în fiece clipă la coşul de gunoi. Nu apreciază nimic la ea însăşi, nici competenţa – mai multe diplome obţinute la Universitatea McGill –, nici aptitudinile lingvistice – franceza, engleza, germana şi spaniola foarte bine stăpânite –, nici fizicul – ar fi vrut să fie lipsită de forme! –, nici albastrul pregnant al ochilor, în care nu vede decât clorul din vreo piscină.

Parisul o destabilizează, zguduindu-i criteriile de până acum. Să luăm, ca exemplu, referinţele ei privitoare la modă, provenind din seriale americane precum *Focurile iubirii* sau *Iubire, glorie şi frumuseţe*, acele interminabile saga în care femei cu sânii refăcuţi îşi dispută bărbaţi cu implanturi de păr: convinsă că trebuie să se smăcuiască şi să se înţolească precum o boarfă californiană, explodează printre pariziencele care cultivă un rafinament mai puţin obscen şi provocator.

Sunt sigur că băieţii cu care a avut relaţii corespundeau şi ei tâmpeniilor hollywoodiene conform cărora, de la şofer la analistul financiar, orice mascul arborează bronz, carură şi abdominali de surfer.

Aseară, fiindcă aveam două invitaţii la Operă, am luat-o cu mine pe Lily la *Tristan und Isolde*.

O să mă crezi? Pe când o făceam să se confrunte cu o operă dificilă – patru ore de muzică, Wagner şi divinele lui lentori, cu libret în germană –, Lily a cunoscut un fel de botez. Cu cât orchestra murmura ori tuna, vărsând peste noi, din fosă, suava şi terifianta ei nesfârşire oceanică, tăcerile, reţinerile, violenţele, cu atât Lily vibra, pradă unei

agitaţii căreia nu-i opunea nici o barieră. Nu, nu asculta doar cu urechile, părul îi fremăta, bazinul i se legăna, inima îi bătea tot mai repede. Ghemuită, abia reţinându-şi lacrimile, înfiorată încă de la preludiu. Foarte repede, respiraţia a început să i se sincronizeze cu cea a Isoldei; se accelera, se-ntrerupea, sincronă până la ameţeală, lansată într-o expansiune lirică, îndrăzneaţă, de neoprit, sfârşind prin a se topi odată cu dezlănţuirea coardelor într-un soi de orgasm exaltat.

In dem wogenden Schwall,
In dem tönenden Schall,
In des Welt-Atems wehendem All,
Ertrinken,
Versinken,
Unbewusst,
Höchste Lust!
În valul care urcă,
În sunetul care vibrează,
În marea respiraţie a suflului universal,
Să mă înec,
Să mă înghită,
Fără de conştiinţă –
Suprem deliciu!

Vârtejul voluptuos al muzicii o pătrundea pe Lily impunându-i eliberarea magică, făcând-o să se piardă printre sunete, să dispară în armonia lumii care apropie horcăitul agoniei de respiraţia vieţii. Sublim…

Când s-a lăsat cortina peste cei doi îndrăgostiţi înlănţuiţi, Lily n-a mai simţit nevoia să aplaude, de parcă, rătăcită, şi-ar fi pierdut calea propriului trup.

Agăţată de braţul meu, a ieşit istovită de această experienţă, umedă, beată de recunoştinţă în faţa celui care a invitat-o la ceremonia ezoterică de la care, prin naştere şi lipsă de educaţie, se considera exclusă.

„Nu ştiam că este cu putinţă”, a fost unicul ei comentariu, şoptit.

Spre marea mea mândrie, am convertit-o la Wagner. Farmecele venerabilului vrăjitor nu au pierit în formolul culturii oficiale, ba chiar acţionează încă asupra unei tinere sosite din arondismentul Chicoutimi.

Tu ce mai faci? Profitaţi, tu şi Brice, de energia muzicală

montrealeză?

Al tău,

Adam

Brice şi cu mine? Totul e-n ordine. Punem de-un flirt.

Louise

Flirtul nu este dragoste, ci dorinţă de dragoste. Te pierzi în generalităţi abstracte. Coboară înapoi pe pământ, Louise.

Adam

Întrucât îţi permiţi să-mi ţii predici, permite-mi să glumesc puţin pe seama serii tale cu Lily.

Oare rolul terapeutului este să iasă în oraş cu pacienta? Şi, mai ales, s-o ducă să asculte *Tristan und Isolde*, operă romantică prin excelenţă?

Tare mi se pare, dragul meu Adam, că filtrul nu acţiona doar pe scenă, ci şi în sală, iar bulbul tău rahidian ţine să câştige pariul subjugând-o pe Lily!

Louise

Nu-ţi permit să-mi dai lecţii de ortodoxie psihanalitică!

Chiar dacă acum câteva săptămâni am făcut pe nebunul, mi-am venit în fire şi îţi repet că mă scârbeşte până şi gândul de a profita de pe urma situaţiei profesionale pentru a o agăţa pe Lily.

Adam

Sila este una dintre formele obsesiei: preferi să te gândeşti la subiect cu scârbă decât să nu te gândeşti deloc.

Louise

Cum a mă justifica ar însemna să admit că s-ar putea să greşesc, prefer să tac.

Cu toate astea, ţin să te anunţ că această corespondenţă n-o să mai aibă nici un sens pentru mine dacă o s-o punctezi regulat cu observaţii care mă scot din sărite.

Cine are urechi de auzit să audă.

Adam

Adam,

Iartă-mă dacă te-am ofensat, nu asta mi-a fost intenţia. Recitind ce mi-ai scris ţi-am înţeles argumentele şi am schimbat direcţia.

Mea culpa. Mea maxima culpa.

În orice caz, sunt de acum atât de fericită alături de Brice, încât, chiar dacă o să te dezaprob, o voi face cu o bunăvoinţă extremă.

Am reacţionat cu ferocitate ieri fiindcă m-ai acuzat că mi-aş disimula dorinţele faţă de Brice şi ai avut dreptate: de când am petrecut o noapte împreună, trăim o idilă perfectă.

Aşa că iată concluzia mea: nu cumva îţi maschezi o atracţie irezistibilă faţă de Lily?

De ce ai ascunde-o?

Ce-ar fi rău în ea?

Pe mine nu mă deranjează cu nimic o asemenea atracţie.

Te rog, nu mă condamna pentru îndrăzneală. Cum să ai pretenţia să fim prieteni, dacă nu pot să-ţi şoptesc adevărul?

A ta,

Louise

Dragă Louise,

Scrisoarea ta mi-a făcut nemaipomenit de bine! Aş fi fost oare în stare, fără ea, să apreciez ceea ce am început să trăiesc?

Ieri, la consultaţie, în timpul şedinţei de joi, Lily s-a întrerupt brusc în mijlocul unei amintiri, s-a întors către mine, s-a ridicat în picioare, a roşit şi apoi a exclamat:

— Te iubesc!

M-am ridicat la rându-mi şi am strigat:

— Şi eu!

Lily a izbucnit în lacrimi şi ne-am aruncat unul în braţele celuilalt. În aceeaşi seară am devenit amanţi.

De atunci nu ne-am mai părăsit.

Louise, îţi mulţumesc pentru prietenia ta aspră, care m-a luminat.

Ce încântare! Totul vibrează în mine… Uitasem în ce măsură pasiunea, rafinata, îmbătătoarea şi abracadabranta pasiune, poate da farmec universului. Pe la unsprezece noaptea, când ne-am dat jos din pat sleiţi, dar relaxaţi, ne-am dus la braseria Colbert cu sala ei cu lămpi

rotunde, cu feţe de masă din bumbac gros, cu banchetele din piele tăbăcită, plină de larma actorilor veniţi să petreacă după spectacol, printre chelneri stilaţi veniţi parcă direct din secolul trecut cu stridiile lor, cu creveţii şi crabii proaspeţi aterizaţi la noi în farfurie ca şi cum bucătăria ar fi dat pe o plajă la vremea refluxului. I-am cerut apoi taximetristului să mai facă nişte ocoluri ca să nu ratăm străzile împodobite de sărbătoare, iluminate, insolente în veselia lor, ignorând complet şi munca, şi odihna. Sprijinită de umărul meu, Lily torcea fără grijă, convinsă că nu îi ofer doar braţele mele, ci şi un oraş, o ţară, un continent fabulos.

De dimineaţă, coborând pentru micul dejun, am avut senzaţia că era pentru întâia oară când strada mea întâmpina zorii, întâia oară când cerul avea acea sclipire de mercur, întâia oară când înaltele faţade crem îmi surâdeau, când brutăreasa mă saluta voioasă, când croasantul răspândea savoarea de unt auriu, când cafeaua mă pătrundea cu puterea ei înţepătoare şi fortifiantă. În doar câteva ore, Parisul s-a copt: a devenit un oraş neruşinat, seducător, excitant, oferindu-ne intrânduri în care ne putem îmbrăţişa, bănci pe care ne putem săruta, cheiuri pe unde putem să ne plimbăm visători. Adio zgomot, trafic, stres, muncă, suprapopulare: Lily şi cu mine păşim într-un sublim decor silenţios, la fel de romantic ca noi.

Astăzi le-am dat de înţeles pacienţilor că nu mă simt prea bine, iar mâine o să fugim cu maşina la Trouville şi Lily va descoperi că Normandia e plaja Parisului.

Pesemne că iubirea a fost inventată pentru a da poezie vieţii.

Al tău, fidel în afecţiune,

Adam

Dragă Adam,

Soarta a vrut să descoperim fericirea în acelaşi timp, tu cu Lily, eu cu Brice. Faptul că aceste noi cupluri nu întunecă pasiunea noastră apusă, ci merg înainte sub ochiul binevoitor al prieteniei noastre chiar reprezintă un dar.

Nu mi-aş fi putut închipui niciodată o soluţie veselă pentru povestea noastră.

Permite-mi să-ţi adresez aceste cuvinte rudimentare: fii fericit.

Louise a ta

P.S.: Brice, căruia i-am spus de relaţia ta cu Lily, mi se alătură urându-vă toate cele bune.

Dragă Louise,

Uitasem la ce sunt bune nopţile.

La întoarcerea de la Trouville, unde ne-am petrecut ore în şir în zburdălnicii, ieşind din cameră doar pentru a mânca fructe de mare ori pentru a sorbi vântul oceanic, ne-am reluat munca la Paris.

Dorm puţin. Nu de somn am nevoie, ci de Lily. S-o strâng la piept, s-o alint, s-o pătrund, să stau de vorbă cu ea după orgasm, iată ce mă odihneşte. Restul mi-e indiferent.

În fiecare noapte avem impresia că suntem doi Robinsoni care împart aceeaşi insulă pustie. Ne îmbrăţişăm conştienţi că într-o zi pe linia orizontului va aluneca un vapor şi ni se va propune să ne întoarcem în lumea normală. De-ar fi cât mai târziu cu putinţă!

Tu cum o mai duci? Haide, povesteşte-mi despre Brice.

Adam

P.S.: Lily foloseşte acelaşi parfum ca şi tine, prea rarul Cuir de Russie. Incredibil, nu?

Dragă Adam,

Tu ne descrii mai bine decât aş face-o eu vreodată.

Şi în ceea ce mă priveşte este vorba despre un joc plăcut. Experimentez cu Brice fericirea începuturilor, când descoperi totul la partener, corpul, mirosul, mângâierile, conversaţia, chipul lui când se trezeşte, gusturile, grijile, stângăciile, amintirile, umorul. Deschid o carte care promite. Fiecare element pare nou, chiar şi primele obişnuinţe.

Petrec clipe plăcute lângă el. Cu toate astea, nu mă pot abţine să nu le compar cu acelea pe care le-am cunoscut noi doi, tu şi cu mine, aşa că noul roman se schiţează cu fragilitate.

Povestea noastră rămâne cea mai tare.

Frumuseţea primei iubiri vine din faptul că nu este bântuită de propriul sfârşit, te crezi într-un prezent etern şi-i ignori epuizarea. După care, cadavrul primei iubiri le infectează pe următoarele.

Deşi…

Comparaţiile pe care le fac fără să vreau în minte nu-l avantajează pe Brice: mi se pare mai puţin seducător decât tine… Dacă nu cumva problema e la mine, care mă las greu. Relaţia mea cu el are

mai mult aspectul unei aventuri reușite în comparaţie cu adevăratul ei conţinut. Ceva – ce oare? – rămâne fad, lipsit de culoare.

Dragă Adam, n-aş îndrăzni să-mi exprim această reticenţă dacă nu am fi, şi tu, şi eu, protejaţi acum de noile noastre vieţi. Totuşi, insist: de ce nu a durat relaţia noastră?

Louise a ta

Draga mea Louise,

Relaţia noastră a încetat să mai dureze fiindcă a tot durat. Timpul nu este aliatul iubirii şi nu favorizează decât prietenia.

Când întâlneşti soţi bătrâni ale căror trupuri sunt mai puţin însetate de voluptate, se presupune că obişnuinţa a secătuit dorinţa, dar mă tem că este vorba despre o alterare şi mai gravă: ataşamentul distruge înflăcărarea. Cu cât legătura se dezvoltă, cu atât părăseşte epiderma. Ce trădare insidioasă! Pe când atracţia le impune îndrăgostiţilor să se mângâie, să se sărute, să fie una, afecţiunea împărtășită elimină puţin câte puţin contactul direct. Dragostea vine pe calea cărnii, după care o îndepărtează.

Suntem entităţi contradictorii, draga mea Louise, însufleţite de două forţe divergente.

Dragostea cultivă cunoaşterea, dorinţa venerează necunoscutul. Pe când iubirea rămâne loială până la ultimul suspin, degetele, palmele, gura, penisul, pântecele sunt aventurieri mereu la pândă, gata să pornească spre noi destinaţii, atraşi de diferenţă, de unicitate. Invers decât sentimentul care caută permanenţa, pulsiunilor renăscute le e poftă de schimbare. Cine-ar mânca acelaşi lucru în toate zilele vieţii lui?

Pasiunea mea pentru Lily, ca şi cea pe care am simţit-o pentru tine, va dispărea. Concluzia nu mă bucură, dar o pot presupune. Mai rău: o ştiu. Singura mea dorinţă este ca acest lucru să se întâmple cât mai târziu şi simultan. Iată ceea ce se cheamă un entuziasm fericit: o relaţie care se stinge printr-o destructurare sincronă.

Nu există decât o singură dramă cu adevărat crudă în dragoste, anume ca unul din parteneri să i-o ia înainte celuilalt fie impunându-şi dorinţa, fie prin declinul acesteia.

Prietenul tău,

Adam

P.S.: Sinucigaşul meu se-nsoară!

Dragă Adam,

O întrebare îmi gâdilă buzele: te mai vezi şi cu alte femei, sau doar cu Lily?

Louise

Doar cu Lily.

Adam

Ce răsturnare faţă de lunile din urmă!

Louise

Înainte mă ghiftuiam cu femei cu o frecvenţă care ţinea mai mult de încăpăţânare decât de dorinţă. Fără-ndoială încercam să te uit, draga mea Louise, şi dacă nu pe tine, atunci eşecul nostru. Îmi convenea să mă consider un bărbat superlibidinal.

Nu întotdeauna în vederea virtuţii te străduieşti cel mai tare.

Adam

Dragă Adam,

Am plecat la ţară, Brice şi cu mine, la casa lui de la Laurentides, aproape de muntele Tremblant.

Ce exotism! Închipuie-ţi un drum de ceasuri întregi, brazi uriaşi, pante care urcă neobosite, şosele înghesuite între pereţi de gheaţă, cerul de un albastru saturat, atât de luminos, încât nu-l poţi privi prea mult fără să clipeşti, apoi, dintr-odată, răgazul oferit de vilele aşezate ici şi colo, cochete, maronii, curate, cuminţi ca nişte miniaturi de carton. În timpul călătoriei am avut senzaţia că Brice şi cu mine ne întoarcem în copilărie, Hänsel şi Gretel cufundându-se într-o lume de poveste, luxurianta pădure care face ca orice lucru să pară minuscul, întinderile orbitoare pe unde zăpada – când praf, când gheaţă, când iaurt – se distrează cu metamorfozele ei. De când ne-am refugiat în cabana din trunchiuri de brad descojite, am ajuns să apreciez importanţa unui cămin, bucurie pe care o uitasem din clipa în care m-am aşezat într-o ţară de adopţie. Redescoperind frontiera dintre afară şi înăuntru, preamăresc pereţii zdraveni, gust intimitatea ţesăturilor – pleduri din caşmir, şaluri de angora, cuverturi din molton – şi mă reped spre foc ca o fetiţă după tatăl protector.

Dacă ne-ai fi văzut aseară, pe Brice şi pe mine, chiar ai fi avut dreptul să fii ironic: domnul Cro-Magnon şi doamna Cro-Magnona, doi oameni goi, înveliţi în blănuri, aşezaţi în faţa televizorului, comentând un meci de hochei. Cine-ar fi crezut că am să tremur pentru o rondelă pe care se bat nişte namile înarmate cu bâte? Iscusinţe ale fericirii… De acord, eram ridicoli şi totuşi împliniţi.

Tu ce mai faci? Aţi recidivat spre Normandia, sau aţi rămas la Paris?

Mă bucur că împarţi clipe frumoase cu Lily. Cu toate astea, nu-mi dă pace o întrebare: nu te deranjează declanșarea studiată a pasiunii ei?

Aminteşte-ţi cu câtă mândrie m-ai anunţat că poţi provoca dragostea şi, fiindcă am protestat, te-ai hotărât să mi-o dovedești utilizând-o pe Lily.

Acum ai reușit. Bravo! Ai uitat însă prin ce mijloace? Ai uitat de elixir?

În locul tău, cu greu m-aş feri de o spaimă: dintre elementele care-i motivează ataşamentul, care ţine de formulă şi care pur şi simplu de fiinţa ta?

Capriciul lui Lily se dovedeşte ceva mai degrabă mecanic decât înrădăcinat. Dacă, aşa cum spun psihanaliştii, transferul afectiv are loc întotdeauna în cursul tratamentului, toana sentimentală a lui Lily te vizează întrucât eşti terapeutul ei, nu fiindcă eşti tu însuţi. La fel s-ar fi întâmplat şi cu un alt medic. Într-un fel, Lily te venerează impersonal.

Poate că mă-nşel… Cum presupun că deţii deja un răspuns extrem de elaborat, luminează-mă.

Cu prietenie,

Louise

Draga mea Louise, confunzi declanşarea iubirii cu dezvoltarea ei.

Cu siguranţă am produs artificial pasiunea lui Lily, dar acum, când ea există, deja se precizează, capătă concreteţe, realitate, unicitate hrănită de mine, din ceea ce împărţim, din ceea ce construim. Elixirul a adus doar chibritul, după care flăcările îşi trăiesc viaţa lor, iar incendiul al nostru e.

Ca să înţelegi, gândeşte-te la o boală psihosomatică: spiritul o stârneşte, dar mai apoi, că e guturai, indigestie, eczemă ori cancer, se

dezvoltă în organism în propriul ei ritm, autonomă, scăpând frământărilor care au cauzat-o. Chiar dacă subiectul înţelege originea mentală a prăbuşirii lui, dezastrul persistă. Poate să regrete, cale de întoarcere nu mai există.

Fie şi provocat de mine, entuziasmul lui Lily e viu de-acum, robust, intens, cu atât mai personalizat cu cât mi-am părăsit rolul de medic, păstrându-l doar pe cel de porumbel.

Al tău,

Adam

Am înţeles: tu ai aruncat piatra, iar acum ea se rostogoleşte de una singură.

Ce s-ar întâmpla însă dacă Lily ar afla cum ai procedat?

Louise

Păi, cine mai ştie în afară de tine?

Adam

P.S.: Nu contează… În cazul în care Lily descoperă şmecheria, vestea n-o s-o deranjeze deloc. E prea târziu. Ar fi chiar mai bine, fiindcă voi profita de indiscreţie pentru a spori sinceritatea, pentru a-i mărturisi că am dorit-o din prima clipă în care am văzut-o şi că am acceptat-o printre pacienţii mei cu unicul scop de a ajunge să ne iubim.

Adam,

Formulările tale sună bizar…

În timp ce o manipulezi pe Lily, subînţelegi din asta că destinul te-a manipulat, la rândul lui. Ca şi cum ar exista o forţă obscură, constrângătoare, care te-a făcut să te îndrăgosteşti de ea…

Louise

P.S.: Suntem într-adevăr liberi când ne îndrăgostim?

Iubirea poate fi refulată, putem refuza să ne fure în torentul ei.

Tare mă tem că libertatea noastră nu se dovedeşte posibilă decât în sens negativ, ca un veto crispat, respingerea îngrozită a ceea ce ne depăşeşte. Singura noastră putere: să ratăm întâlnirea cu fericirea.

Adam

Dragă Adam,

Din acest moment, întrebarea sună aşa: suntem liberi să iubim cutare ori cutare persoană?

Noi suntem cei care alegem?

Sau suntem aleşi?

Când te-am întâlnit, Adam, despre dragoste la prima vedere a fost vorba. „El e!”, mi-au strigat simţurile şi inteligenţa.

În ultimele luni am tras concluzia că şi simţurile, şi inteligenţa şi-au cam ratat verdictul, având în vedere că ne-am despărţit după cinci ani.

Acum stau şi mă întreb dacă într-adevăr s-au înşelat atât de tare… Iubirea o-ngropi când ţii s-o eternizezi. Mai bine să-i culegi roadele atunci când există, ar fi un dar suficient.

Fericirea nu ia decât forma provizoratului. Cine ne-ar putea asigura de contrariu?

Şi asta într-o viaţă omenească, mereu şi mereu efemeră.

Louise a ta

P.S.: Uimitoare corespondenţa asta a noastră: nu discutăm din dragoste, ci despre dragoste.

Dragă Louise,

Ce coincidenţă! Vorbeai de îndrăgostirea fulgerătoare. E unul dintre evenimentele care mă obsedează: mă gândesc la el şi încerc să-l înţeleg de multă vreme, fie că este vorba despre pacienţii mei, fie despre mine.

Cum oare se naşte fulgerul ăsta?

Este o invazie, sau o revoluţie interioară?

Fulgerul fie provine de undeva, din lume, fie iese din noi, din acea zonă neclară şi intimă în care lucrează dorinţele.

Aş vrea să răspund că e vorba de un dublu declic, pe de o parte focul care ţâşneşte din corpul străin râvnit, pe de alta focul izvorât din corpul râvnitor.

Când te-am cunoscut, purtam în mine o nevoie autentică de iubire. Prin magnetismul tău, ai fost în acelaşi timp cauza şi revelatorul respectivei iubiri. Fără-ndoială, te-am întâlnit în momentul propice…

După ce ne-am despărţit, am simţit iarăşi, cu adevărat, dar sub forma durerii, aceeaşi nevoie. Şi a apărut Lily…

Împrejurarea oportună îl creează pe îndrăgostit. Iar dragostea creează împrejurarea oportună.

Al tău,
Adam

P.S.: Sinucigaşul meu m-a invitat la căsătoria lui, Lily mă presează să accept, curioasă să participe la o nuntă franţuzească, dar, pentru moment, îi domolesc zelul etnologic. Mă tem că acordul l-ar încuraja pe pacient să mă promoveze naş al copiilor, martor la cununie şi mai ştiu eu ce. Bomboana asta are aromă de pericol…

Apropo de bomboane: te-ai gândit vreodată să te însori?
Louise

Cine ar intra de bunăvoie în puşcărie?

Nu sunt partizanul servituţii voluntare. Jurămintele pe care şi le fac logodnicii în faţa primarului şi a familiilor mi se par utopice, desuete, false, bune să-ţi rupi dinţii-n ele. N-o să mă determine nimeni niciodată să jur ce nu pot respecta, pentru că stă în firea bărbătească să culeagă de ici şi colo ce-i place. Îmi respect prea mult cuvântul dat pentru a-l pune gaj în astfel de naivităţi.

Cu toate astea, după ce am observat cât de mult s-a distrat canadianca mea ieri la căsătoria pacientului, cât de mult a gustat fiecare clipă a petrecerii, îmi zic că, dacă Lily ţine la asta, aş fi în stare să trec peste principii şi să-i ofer numita bucurie.
Adam

P.S.: După cum vezi, draga mea, sunt îndrăgostit lulea!

Louise,

Răspunde-mi repede!

Lily m-a anunţat că patronul o trimite în Australia. Aşa e?

Cum lucraţi pentru aceeaşi agenţie, trebuie să afli cumva.

Sau pe Lily o distrează să mă cam tortureze?

Am nevoie de informare urgentă, fiindcă mă simt la marginea prăpastiei.
Adam

Dragul meu Adam,

Abia ce-am ieşit de la director: mi-a confirmat că o trimite pe Lily la sucursala noastră din Sydney.
Louise

Sunt distrus.
Adam

Luptă!
Louise

N-o las.

Fac dragoste cu ea şi-i vorbesc despre dragoste. Şi uite că sunt condamnat să-i explic ce exprimau înainte mângâierile, săruturile, privirile mele. Mi-am lăsat la vestiar armura de bărbat distant, glumeţ, mai degrabă ironic decât expansiv şi-am intrat în pielea căţeluşului devotat şi demonstrativ. Sigur că mă costă, dar sunt hotărât să înaintez de acum gol, slab, doar cu sentimentele mele.

Nici nu se pune problema ca Lily să plece!

Povestea noastră a demarat cu două sute de kilometri pe oră, aşadar nu doar că trebuie să ne ducă departe, dar nici nu-mi închipui cum ar fi să frânăm la o asemenea viteză.
Adam

Dragul meu Adam,

Iartă-mă dacă-ţi mai stau şi eu pe cap. În numele prieteniei noastre, n-o să păstrez doar pentru mine amănuntul pe care tocmai l-am aflat: chiar înainte să aterizeze la Paris, Lily ştia că o să se mute la Sydney. De fapt, sejurul în Franţa a fost mereu considerat de direcţiune un soi de trambulină în vederea zborului spre Australia.

Eu n-am ştiut. Chiar nu ţi-a spus niciodată chestia asta?
Louise

Ceea ce-mi spui şi ce am observat în ultimele zile îmi schimbă în rău imaginea despre Lily.

Se comportă ca un bărbat, vreau să zic ca unul de la noi, ca un european! Ambiţioasă şi perfidă, şi-a ascuns planurile privitoare la carieră. Un bloc de insensibilitate. O fortăreaţă de muţenie.

Ce ironie! Când se întindea pe divanul meu pentru a-şi povesti copilăria, relaţiile, fantasmele, decepţiile, pulsiunile, îmi lăsa impresia că-şi dezvăluie întreaga intimitate, dar se abţinea să spună esenţialul. Dacă mi-a deschis poarta către viaţa ei intimă, şi-a păstrat în schimb

ascuns unicul lucru care avea cu adevărat importanţă: obiectivul profesional. Nici când am devenit amanţi nu mi-a destăinuit mai multe.

Cum să fi putut bănui că reuşita socială, promovarea, ascensiunea financiară contează mai mult decât orice? Soiul ăsta de femei nu există pe-aici. Franţuzoaicele care mizează pe cartea serviciului fie o arată limpede, fie compensează astfel o imagine ingrată. Pe scurt, e ceva palpabil. Pe când, în cazul lui Lily, frumuseţea, lipsa de agresivitate, candoarea m-au împiedicat să discern adevăratele ei obiective.

De o săptămână o tot implor să se răzgândească! Parisul rămâne un oraş dinamic, în care ar putea accede la o poziţie înaltă, cu atât mai mult cu cât, fie cu trenul, fie cu avionul, se învecinează şi cu Londra, şi cu Berlinul. I-am expus nenumărate argumente, documentele pe care le-am adunat, telefoanele pe care le-am dat şi relaţiile pe care le-am mobilizat. I-am aşternut la picioare întreaga mea reţea şi întreaga mea inteligenţă.

Dar, vai: cu cât insist mai mult, cu atât mă priveşte mai sfidător. „Chiar ai de gând să mă tot baţi la cap?", m-a întrebat indignată. Cu cât îmi strig mai tare iubirea, cu atât devine mai rece, privirea îi e mai crudă, corpul mai închis. În implorările şi lacrimile mele nu întrezăreşte sub nici o formă devotamentul, ci doar patima unui macho care ţine să-şi dovedească puterea şi să-i răpească libertatea.

Nici vorbă s-o fi mişcat. Mai rău: i-am câştigat dispreţul. Nu doar că s-a mutat înapoi în garsoniera ei, dar nici nu ne mai atingem. Refuză să mai ieşim la masă ori s-o aştept la ieşirea de la serviciu. Ieri chiar m-a ameninţat că o să facă plângere la poliţie, fiindcă ia înflăcărarea mea ca pe o hărţuire.

Sunt disperat. Cu toate că episodul de acum mă obligă s-o văd cu totul altfel decât îmi imaginam că este, nu mă pot opri s-o ador şi fiecare ceas de despărţire mă sfâşie. Nu mai am somn. Abia dacă mă mai pot concentra asupra pacienţilor. Totul mă irită. Sufăr.

Adam

Louise,

Lily a dispărut de dimineaţă.

Până la capăt s-a jucat cu mine. Credeam că nu are avion decât duminică şi contam pe săptămâna asta pentru a face o minune. Mi-a anunţat o dată falsă a plecării.

Probabil că nu a vrut să-mi spună adio…

Dar cum poate cineva să fie atât de inflexibil? Oare s-a schimbat? Să mă fi iubit măcar o zi?

Aproape că nu-mi mai vine să cred că ceea ce am trăit împreună a fost real.

Nu, nici vorbă, durerea mă convinge că a fost adevărat.

Ah, Louise, mă scufund…

Adam

Dragul meu Adam,

Deşi îmi continui viaţa, normală la suprafaţă, fiindcă las deoparte grijile, aparent sclipitoare, pentru că nu-l mai părăsesc pe Brice, o parte din mine tot la Paris locuieşte, dându-se cu capul de pereţi, urlă, plânge, răcneşte. Este partea legată de tine, Adam, cea care nu s-a despărţit nicicând de tine, sufletul geamăn al fratelui meu geamăn.

Te compătimesc. Lily te-a lovit oribil ascunzându-şi adevăratele intenţii, fugind fără să înţeleagă durerea pe care ţi-a produs-o.

Cum de şi-a putut înfige crudele banderile într-un bărbat fascinant ca tine? Oricine te vede îşi dă seama că în spatele celui care pozează în spirit caustic se ascunde o bunătate de om. Eforturile tale de a părea mizantrop, cinic cer indulgenţă, atât sunt de stângace. Nu sunt înţepătoare decât – adesea – observaţiile tale şi – uneori – barba. În realitate, ai obrajii netezi şi un spirit prietenos.

După părerea colegilor mei, Lily este un prădător feminin, folosindu-se de bărbaţi şi apoi aruncându-i. Nu ascultă decât de propriul interes, caracteristică nici rară, nici de mirare, ascunsă însă de alura ei nevinovată, un pic stupidă de atâta perfecţiune.

Adam, revino-ţi! Fii lucid. Şi, mai ales, aminteşte-ţi: nu a fost decât un joc! Aventura cu Lily tu ai vrut-o, dar nu şi să suferi, din moment ce, sfidător, ai recurs la elixirul tău. Dacă tu eşti cel care a hotărât naşterea acestei iubiri, fii tot tu cel care-i decretează moartea. Îţi stă în putere.

Prietena ta,

Louise

Dragă Louise,

Când mi-l cuprind în palme, capul îmi cântăreşte mai mult decât

un munte.

Neputincios…

Nu pot decât să desfac ce-am făcut chiar eu. Mă consideram stăpân al pasiunii mele şi i-am devenit sclav.

Piatra se rostogoleşte urmându-şi drumul.

Dar cine a aruncat-o? Dacă eu am provocat-o cu bună ştiinţă pe Lily să se îndrăgostească, pe mine cine m-a provocat?

Asta e. Nu contează. Javra asta de iubire tot aici e. Nu reuşesc să scap de ea. Uite-aşa e păcălit cel care-a crezut că păcăleşte.

Din camera mea, la ora asta lipsită de lumină, mă uit afară la pereţii cenuşii şi la ţiglele prost îmbinate pe care circulă porumbei jegoşi care sar de pe câte un coş în ruină pe câte o antenă strâmbă. Parisul mă scârbeşte. Ce oraş fiţos! Se crede frumoasă mizeria asta arogantă, cu aere de prinţesă, când, în realitate, pute, putrezeşte, decade. Şi eu, orgoliosul, care ţineam să rămân „parizian", de parcă aş fi deţinut un titlu de nobleţe, de parcă grămada asta de rahaturi m-ar fi ridicat deasupra muritorilor. Himeră…

Apartamentul îmi face greaţă. Totul e mohorât, ordonat, lipsit de strălucire, dar şi de asperităţi. Fadul suveran. La cât a costat, mi se părea mare. Păi da, chiar e spaţios cu douăzeci şi cinci de ani de credit!

Iată-mă căzut direct pe pământ, de mă doare noada: Parisul e urât şi fericirea impracticabilă.

Iluziile se împrăştie. Lucrurile îmi apar goale, fără încărcătura de mister, fără consistenţă, fără să le pot înveşmânta cu dorinţele mele. Numai imaginaţia îmi mai face zilele suportabile. Iubirea este dovada că nu percepem realitatea decât prin filtrul fantasmelor. Mai rău: demonstrează că realitatea nu e mare lucru.

Obiectivitatea o să mă împingă până la urmă să deschid fereastra şi să mă arunc în gol.

Golul neantului o să valoreze întotdeauna mai mult decât golul ăsta insipid, de vată, în care mă învârt alunecând în plictis şi mâhnire.

E limpede, Louise, că nu mai trăiesc decât din obişnuinţă. Chiar dacă nu sunt mort, mă transform în propria umbră. Cu atât mai mult cu cât nu mă pot refugia în muncă, fiindcă mă duce, pacient după pacient, la nefericire, la nefericirea esenţială, la problemele cu care mă confrunt… Mai mult bolnav decât medic, de teama contagiunii, i-am încredinţat ieri pe pacienţii mei lui Frédéric Roux. S-a-nchis prăvălia! Jos oblonul! Să vindeci oamenii… Păi, de ce să-i vindeci? Astăzi i-aş

întinde sinucigaşului meu, încă de la prima şedinţă, un revolver încărcat – oricum s-a căsătorit, ceea ce reprezintă o formă lentă de autodistrugere.

Cu o clarviziune atât de lugubră, mi-e uşor să explic viaţa, dar mi-e imposibil să mi-o păstrez.

Existenţa? O rătăcire provizorie.

Soluţia? Moartea.

Or, n-am deloc curajul să... Vasăzică, sunt mai mult laş decât deprimat! De cum vine pe lume, bebeluşul este suficient de bătrân pentru suferinţă. Ar trebui să-ţi zbori creierii încă de la maternitate. Neajunsul condiţiei umane nu ţine de absenţa lucidităţii, ci de absenţa curajului.

Mă întrerup, n-o mai lungesc cu ura, amărăciunea mea nu merită mila ta. Există stări la fel de umilitor şi de povestit, şi de îndurat.

Totuşi, scriindu-ţi, tastându-ţi numele, combinând aceste fraze pentru tine, am căpătat un soi de satisfacţie. Da, Louise, din mijlocul ceţii în care mă zbat ţâşneşte, uneori, o licărire îndepărtată, care ar putea să mă convingă că nu trebuie să ajung la disperare: tu.

Păcat că locuieşti atât de departe. Dezolant faptul că eşti fericită cu Brice. Altfel...

Adam

P.S.: Pe scurt, neîncredere, neîncredere, neîncredere... Gândesc, poate, aşa fiindcă ştiu că e irealizabil. Totul devine tulbure.

P.P.S.: Ticălosul de Brice!

Dragă Adam,

Nu există nici un obstacol între tine şi mine.

Oceanul? Poate fi traversat cu avionul.

Brice? Nu există.

Te aştept.

Louise

Poftim?

Adam

Am minţit.

De când m-am mutat la Montréal, în pofida furiei, în pofida încrederii mele distruse şi a dorinţei de a plăcea, nu am avut nici o

relaţie.

Într-o zi, fiindcă mă enervai povestind despre cuceririle tale, l-am inventat pe Brice.

Nu există decât o justificare pentru a începe o relaţie: să-ţi simplifice viaţa. Creând iubitul fictiv, mă apăram şi îţi lăsam câmp liber să te desfăşori. Totodată, încercam să te detronez, să te înlocuiesc, să te uit fie şi imaginar.

Nu am reuşit. Te aştept.

Louise

Dragă Lily,

Scrisoarea ta m-a surprins şi m-a făcut să roşesc. M-a uluit cu atât mai mult cu cât o primesc la şase luni de când ai ajuns în Australia.

Îţi mulţumesc că-ţi mărturiseşti recunoştinţa faţă de mine.

Să precizăm că exagerezi influenţa mea, afirmând că-mi datorezi promovarea la Sydney. Sigur, s-a lăsat cu ceva ceartă pentru a elibera terenul pe la direcţiune, fiindcă rivalul tău, Joss Gardon, considera că lui i se cuvine nominalizarea. Cu toate astea, nu eu am provocat gafele lui din cazul Primerose, nici excelenţa fără cusur cu care, în schimb, tu ţi-ai dus la bun sfârşit negocierile. Fără îndoială, direcţiunea nu doar a ascultat sfaturile mele, ci a fost rezonabilă şi a ales cel mai bun candidat. Totuşi mă emoţionează faptul că ai perceput modestul rol pe care l-am jucat în ascensiunea ta în cadrul cabinetului nostru internaţional. E o dovadă de generozitate să mi-o spui.

Mă anunţi că-ţi place mult la Sydney. Îţi răspund că Montréalul mă încântă. Mă gândesc să rămân aici. Parisul nu va mai fi, pentru mine, decât locul unor vacanţe scurte. Pe lângă bulevardele largi din Québec, pe unde cerul şi vântul pătrund liber, vetusta Luteţie riscă să mi se pară înăbuşitoare. În comparaţie cu relaţiile tolerante, directe care domnesc printre cei de-aici, stratagemele gen Saint-Germain-des-Prés, în care vanitatea şi puterea cântăresc mai mult decât lucrurile de fond, o să mă calce iarăşi pe nervi, după ce abia mi-am revenit. Când îmi privesc în amănunt viaţa de dinainte, am sentimentul că profit aici de un fel de convalescenţă.

Să nu uit: mă folosesc de mailul ăsta şi ca să-ţi mulţumesc pentru conversaţia sinceră pe care am avut-o în timpul escalei tale pariziene, când m-ai întrebat dacă poţi să ieşi cu Adam, fostul meu iubit. Chiar dacă povestea noastră se încheiase, iar eu simţeam că nu

mai am nici un drept asupra lui, delicateţea ta m-a încântat.

După ce te-am „autorizat”, n-am mai ştiut nimic din ce a urmat. Nici de la tine, nici de la el. Nimic clar, cel puţin, din moment ce tu ţi-ai continuat parcursul, iar el s-a întors la mine.

Fiindcă, da, Lily, acum patru luni Adam a coborât din avion anunţându-mă că arde de nerăbdare să mă ia de nevastă. Îţi închipui?! A renunţat la toţi pacienţii şi s-a hotărât să-şi practice meseria la Montréal. Doar pentru mine! „Cariera ta contează mai mult decât a mea”, m-a asigurat, „şi ce dacă o să câştig mai puţin?” Nici nu mi-a venit să-mi cred urechilor: un francuz declarând că reuşita profesională a partenerei e mai importantă decât a lui.

Am fost cu atât mai impresionată cu cât Adam mi s-a părut extenuat. Ce-o fi păţit? Sau ce n-a păţit? Habar n-am. E clar că a trecut – şi încă trece – printr-o stare de deprimare. Nu mai iradiază bună dispoziţie şi veselie, aşa cum îl ştiam.

Nu-mi pasă… Regăsirea nu înseamnă să fii fericit, ci să încetezi să fii nefericit. Exact ca un tratament, e ceva un pic cam lent, cam fără cuvinte, aproape mohorât, dar prefer mohoreala asta suferinţelor de dinainte.

Când am împlinit douăzeci de ani, o ghicitoare mi-a zis: „Când n-o să mai cauţi fericirea, atunci o s-o găseşti”. Am ajuns şi la etapa asta. Ştiu din experienţă că existenţa nu se compune doar din elanuri, entuziasme, înflăcărare, ci şi din compromisuri, uitare, încăpăţânare.

După despărţirea de Adam, tinereţea mea a murit la Paris.

De când a venit după mine la Montréal, am primit în dar maturitatea.

Nu ne mai leagă pasiunea, furia, ura care ne electrizau pe vremea aceea, ci au înflorit încrederea, devotamentul, iertarea. Pe atunci ne războiam, acum ne-am adoptat. Câteodată, cuprinsă de o criză de pesimism, oftez mărturisindu-mi că i-am oferit lui Adam micul port al tandrei înfrângeri. Cu toate astea, cea mai mare parte a timpului respir din plin certitudinea că ţine la mine.

Probabil că surâzi citind rândurile mele, Lily, fiindcă tu şi cu mine evoluăm la antipozi nu doar geografici, ci şi sentimentali. După părerea ta, succesul înseamnă să cucereşti, după a mea, să păstrezi. Ce diferenţă!

Cine greşeşte? Şi cine are dreptate?

Nici una din noi.

Dragostea scapă logicii, căci nu aparţine nici raţiunii, nici dovezilor, nici adevărului: este o alegere personală.

În secolul de aur filozoful Pascal, constatând că nu poate demonstra existenţa lui Dumnezeu, a propus un pariu. Printre milioane de incertitudini, afirma că am avea mai mult de câştigat crezând în Dumnezeu şi respectându-l decât necrezând.

Îmi zic că este la fel şi în cazul iubirii. Să pariem deci pe ea. Să o facem să existe. Iată provocarea mea. Iubirea mă interesează mai mult decât seducţia, decât plăcerea, ba chiar şi decât fericirea.

Îţi doresc numai reuşite în noua ta viaţă australiană şi-ţi trimit şi un flacon de Cuir de Russie, parfumul pe care l-ai adoptat imediat după ce ţi-am dăruit unul, chiar înainte să pleci la Paris. Îţi mai place?

Louise

P.S.: Acum un an, când aterizam la Montréal distrusă de despărţire, am visat într-o noapte că există un elixir care îţi poate aduce înapoi fiinţa iubită. Oricât de curios ar putea să pară, sigur că nu m-am mulţumit doar să mi-l doresc, chiar l-am găsit.

Table of Contents